

การพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาการพัฒนาองค์การ

DEVELOPMENT OF STUDENTS' LEARNING SKILLS BY ROLE-PLAY IN ORGANIZATION DEVELOPMENT COURSE

สิริวดี ชูเชิด^{1*}
Sirivadee Choocherd

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาการพัฒนาองค์การ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาองค์การ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ตอนเรียน A1 จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ที่แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีทักษะทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านการแสดงออก และทักษะด้านความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด
2. เพศของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเพศของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกันในทุกด้าน
3. คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาที่แตกต่างกันในภาพรวมและรายด้านมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกัน
4. การเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาที่แตกต่างกันในภาพรวมและรายด้านมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทักษะทางการเรียน การแสดงบทบาทสมมติ

¹หลักสูตรการจัดการบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: paw_siri@hotmail.com

ABSTRACT

This research aims to study students' learning skills by using role assumption in organizational development course. Sample group in this research consisted of 38 students enrolled in Class A1 of Organizational Development Course, Bachelor of Business Administration Program, Faculty of Management, Suan Dusit University, in the first semester of academic year 2016. Questionnaire was used as research tool. The statistics used in the study were average score, standard deviation, independent t-test, and one-way ANOVA.

The research found that

1. The overall scores for students learning skills are highly satisfactory. When considering each aspect, it was found that the students have earned highest scores for teamwork skills, expression skills and thinking skills.

2. Different genders showed similar learning development process and displayed indifferent role assumption. When considering each aspect, it is found that different genders showed indifferent learning development process under similar role assumptions in all aspects.

3. In an overall and for each aspect, students with different cumulative point average showed indifferent learning development process under similar role assumptions.

4. In an overall and for each aspect, students with different class attendance showed indifferent learning development process under similar role assumptions.

Keywords: Learning Skills, Role-Play

บทนำ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้คนพัฒนาความสามารถและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและเป็นสุข ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญกับการมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และมีทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ แนวคิดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แบ่งการศึกษาเป็น 3 ระดับชั้น คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เป็นเครื่องมือ

หรือสื่อที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขทั้งทางด้านร่างกาย ปัญญา และสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เมื่อผู้เรียนยิ่งเรียนสูงขึ้น จิตใจ ร่างกาย ปัญญา และสังคม ยิ่งเจริญ งอกงามขึ้น การที่จะให้ผู้เรียนเกิดความสุขที่เป็นองค์รวม กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องใช้การบูรณาการเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ โดยให้มีการบูรณาการทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้และข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ต้องทำให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้สึกรู้ว่าสามารถเรียนได้และเมื่อประสบความสำเร็จจะทำให้อยากรู้มากขึ้น และทำให้การเรียนรู้เป็นสิ่งที่ง่ายในกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แนวคิดนี้จะนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้จัดการเป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นจากตนเอง กระบวนการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากที่สุดหากกระบวนการนั้นมีความหมายกับผู้เรียนคนนั้น ผู้สอนต้องเข้าใจสไตล์การเรียนรู้และเทคนิคการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันและช่วยเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้นั้นให้เป็นไปได้ดีขึ้นตามธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคน (สมศักดิ์ สันธะระเวช, 2542)

การจัดการศึกษาที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านร่างกายและจิตใจอย่างสมบูรณ์ จึงต้องอาศัยการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ และเมื่อผู้เรียนเกิดความสุขพอใจ และมีความสุขในการเรียนจะทำให้สามารถเปิดรับสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดการเรียนรู้ให้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้สอนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนทำการค้นคว้าและเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเองโดยเน้นกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยการกำหนดกิจกรรมการเรียนการให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ

การใช้กิจกรรมรูปแบบการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติเป็นแนวทางหนึ่งที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งทางด้านความคิด และท่าทางการแสดงซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความสนุกสนาน และความเพลิดเพลิน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ได้กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติว่า หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะใช้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนอื่นจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้งและรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวผู้สอนจึงได้เลือกใช้กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการแสดงบทบาทสมมติในเนื้อหาที่สำคัญ ๆ ให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าเนื้อหาและสร้างเป็นบทละครขึ้นมา โดยเขียนบทละครที่แสดงให้เห็นถึงเนื้อหาตามหัวข้อที่ได้รับ ซึ่งการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้วางแผนกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะและฝึกปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม มีการทำงานเป็นทีม มีการคิดวิเคราะห์ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจร่วมกันเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และเกิดทักษะในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของกลุ่มได้ สามารถแสดงภาวะผู้นำและผู้ตามได้อย่างเหมาะสม ซึ่งคาดว่าจะส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักศึกษาอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นต่อทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาการพัฒนาองค์การ
2. เปรียบเทียบทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาการพัฒนาองค์การ จำแนกตามเพศ คณะแผนกเฉลี่ยสะสม และการเข้าชั้นเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. เพศของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกัน
2. คณะแผนกเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกัน
3. การเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกัน

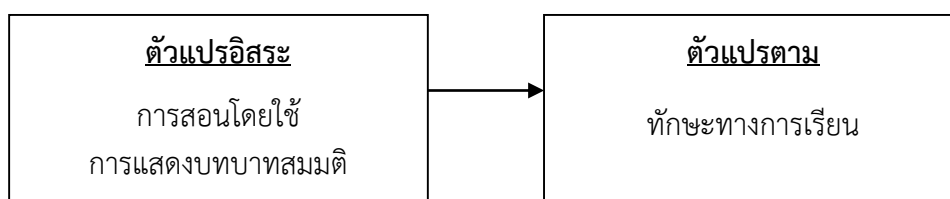
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

ทักษะทางการเรียน หมายถึง การมีความรู้ ความสามารถของนักศึกษาในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่มีการสร้างสถานการณ์และให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามความคิดของตนโดยการแสดงบทบาทสมมติ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. การแสดงบทบาทสมมติ
2. ทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาองค์การในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ตอนเรียน A1 จำนวน 38 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการพัฒนาองค์การในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ตอนเรียน A1 จำนวน 38 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างการสอน นักศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการพัฒนาองค์การ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยทำการสอนสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวนครั้งละ 3 ชั่วโมง เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม ได้แก่ ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนและการให้ความร่วมมือในห้องเรียน

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการสอน (มคอ.3) สื่อและวัสดุการสอน รายวิชาการพัฒนาองค์การ

2. แบบประเมินทักษะทางการเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาการพัฒนาองค์การ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาการพัฒนาองค์การ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน ได้แปลค่าระดับความหมายของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ คะแนน 4.21 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด คะแนน 3.41 - 4.20 หมายถึง มาก คะแนน 2.61 - 3.40 หมายถึง ปานกลาง คะแนน 1.81 - 2.60 หมายถึง น้อย คะแนน 1.00 - 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลแจกแจงความถี่และนำเสนอผลเป็นร้อยละ

2. สังเคราะห์ระดับทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยการทดสอบที่แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระกัน (Independent - Samples t - test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA: Analysis of Variance)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย โดยมีผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

ทักษะทางการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. ทักษะด้านความคิด	4.22	0.44	มากที่สุด	3
2. ทักษะด้านการแสดงออก	4.38	0.37	มากที่สุด	2
3. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	4.48	0.40	มากที่สุด	1
โดยรวม	4.36	0.33	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะทางการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะด้านการทำงานเป็นทีมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ทักษะด้านการแสดงออกในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$) และทักษะด้านความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะทางการเรียนด้านความคิด

ทักษะทางการเรียนด้านความคิด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ร่วมกัน	4.24	0.91	มากที่สุด	3
2. มีทักษะในการใช้ความคิดอย่างสร้างสรรค์ในการจัดทำ บทละครให้ตรงกับเนื้อหาที่ได้รับมอบหมาย	4.18	0.56	มาก	4
3. การแสดงบทบาทสมมติเป็นการเสริมสร้างให้นักศึกษา ได้เรียนรู้จากละครที่แสดงให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.11	0.65	มาก	5
4. การแสดงบทบาทสมมติสามารถนำมาใช้ในการพัฒนา ทักษะทางการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาได้	4.24	0.63	มากที่สุด	2
5. การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนในชั้นเรียนไม่น่าเบื่อและสนุกสนานมากขึ้น	4.34	0.71	มากที่สุด	1
โดยรวม	4.22	0.44	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะทางการเรียนด้านความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด ในข้อการแสดงบทบาทสมมติช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่น่าเบื่อและสนุกสนานมากขึ้น เป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมา คือ การแสดงบทบาทสมมติสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.24$) และการแสดงบทบาทสมมติเป็นการเสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากละครที่แสดงให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 4.11$) เป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะทางการเรียนด้านการแสดงออก

ทักษะทางการเรียนด้านการแสดงออก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. มีทักษะการแสดงออกอย่างอิสระและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.26	0.69	มากที่สุด	4
2. มีทักษะของความเป็นผู้นำและผู้ตามที่เหมาะสมกับบทบาทของตน	4.32	0.53	มากที่สุด	3
3. การแสดงบทบาทสมมติเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงทักษะด้านการจัดการได้ด้วยตนเอง	4.55	0.56	มากที่สุด	1
4. การแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสนใจของผู้เรียนในบทเรียนและนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น	4.39	0.55	มากที่สุด	2
โดยรวม	4.38	0.37	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะทางการเรียนด้านการแสดงออกอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ โดยการแสดงบทบาทสมมติเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงทักษะด้านการจัดการได้ด้วยตนเองมากที่สุดเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ การแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสนใจของผู้เรียนในบทเรียนและนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.39$) และมีทักษะการแสดงออกอย่างอิสระและเหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 4.26$) เป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทักษะทางการเรียนด้านการทำงานเป็นทีม

ทักษะทางการเรียนด้านการทำงานเป็นทีม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
1. มีทักษะในการทำงานร่วมกันในกลุ่มด้วยความสัมพันธ์อันดีต่อกัน	4.47	0.56	มากที่สุด	4
2. มีทักษะในการทำงานเป็นทีมและการใช้กระบวนการทำงานกลุ่มร่วมกัน	4.50	0.51	มากที่สุด	3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ทักษะทางการเรียนด้านการทำงานเป็นทีม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
3. การนำเสนอผลงานของกลุ่มโดยการแสดงบทบาทสมมติ ทำให้นักศึกษามีโอกาสในการทำงานร่วมกัน	4.45	0.60	มากที่สุด	5
4. การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้นักศึกษาทำงานเป็นทีม และมีการแลกเปลี่ยนความคิดร่วมกับผู้อื่น	4.53	0.60	มากที่สุด	2
5. การแสดงบทบาทสมมติเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ มีการแบ่งงาน และทำงานเป็นทีม	4.39	0.72	มากที่สุด	6
6. การแสดงบทบาทสมมติทำให้ความสำเร็จของกลุ่มเกิดขึ้นเพราะสมาชิกทุกคนในกลุ่มได้มีส่วนร่วมในความสำเร็จนั้น	4.61	0.50	มากที่สุด	1
โดยรวม	4.48	0.40	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อทักษะทางการเรียนด้านการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ โดยการแสดงบทบาทสมมติทำให้ความสำเร็จของกลุ่มเกิดขึ้นเพราะสมาชิกทุกคนในกลุ่มได้มีส่วนร่วมในความสำเร็จนั้นมากที่สุดเป็นลำดับแรก ($\bar{X} = 4.61$) รองลงมา คือ การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้นักศึกษาทำงานเป็นทีม และมีการแลกเปลี่ยนความคิดร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.53$) และการแสดงบทบาทสมมติเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ มีการแบ่งงาน และทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.39$) เป็นลำดับสุดท้าย

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

1. เพศของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ จำแนกตามเพศ

ทักษะทางการเรียน	ชาย (n = 9)		หญิง (n = 29)		t	P-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทักษะด้านความคิด	4.20	0.41	4.22	0.45	0.81	0.38
2. ทักษะด้านการแสดงออก	4.41	0.25	4.37	0.40	2.12	0.15
3. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	4.47	0.34	4.49	0.41	0.18	0.67
โดยรวม	4.36	0.29	4.36	0.34	0.48	0.49

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า เพศของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนโดยรวมโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

2. คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาที่แตกต่างกัน มีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

ทักษะทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	P-value
1. ทักษะด้านความคิด	ระหว่างกลุ่ม	0.14	2	0.07	0.35	0.71
	ภายในกลุ่ม	7.12	35	0.20	-	-
	รวม	7.24	37	-	-	-
2. ทักษะด้านการแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	0.10	2	0.05	0.36	0.70
	ภายในกลุ่ม	4.99	35	0.14	-	-
	รวม	5.09	37	-	-	-
3. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	0.23	2	0.12	0.72	0.50
	ภายในกลุ่ม	5.64	35	0.16	-	-
	รวม	5.87	37	-	-	-
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.03	0.23	0.80
	ภายในกลุ่ม	3.96	35	0.11	-	-
	รวม	4.01	37	-	-	-

จากตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ จำแนกตามคุณลักษณะของนักศึกษาในข้อคะแนนเฉลี่ยสะสม ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การพัฒนาทักษะทางการเรียนโดยรวมของนักศึกษา โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการทดสอบพบว่า ทักษะด้านความคิด ทักษะด้านการแสดงออก และทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ผลการทดสอบสมมติฐานจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาที่แตกต่างกันแต่ละด้านมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

3. การเข้าชั้นเรียนของนักศึกษาที่แตกต่างกันมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ จำแนกตามการเข้าชั้นเรียน

ทักษะทางการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	P-value
1. ทักษะด้านความคิด	ระหว่างกลุ่ม	0.04	2	0.02	0.09	0.92
	ภายในกลุ่ม	7.23	35	0.21	-	-
	รวม	7.24	37	-	-	-
2. ทักษะด้านการแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.06	0.94
	ภายในกลุ่ม	5.07	35	0.15	-	-
	รวม	5.09	37	-	-	-
3. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	0.00	2	0.00	0.01	0.99
	ภายในกลุ่ม	5.86	35	0.17	-	-
	รวม	5.87	37	-	-	-
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.00	0.02	0.98
	ภายในกลุ่ม	4.01	35	0.12	-	-
	รวม	4.01	37	-	-	-

จากตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ จำแนกตามคุณลักษณะของนักศึกษาในข้อการเข้าชั้นเรียน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การพัฒนาทักษะทางการเรียนโดยรวมของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติจำแนกตามการเข้าชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการทดสอบพบว่า ทักษะด้านความคิด ทักษะด้านการแสดงออก และทักษะด้านการทำงานเป็นทีม แต่ละด้านมีการพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ในรายวิชาการพัฒนาองค์การ” สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ทักษะด้านความคิด พบว่า นักศึกษามีทักษะด้านความคิดอยู่ในระดับมากที่สุดในการแสดงบทบาทสมมติช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่น่าเบื่อและสนุกสนานมากขึ้นเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การแสดงบทบาทสมมติสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะทางการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาได้ และการแสดงบทบาทสมมติเป็นการเสริมสร้างให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากละครที่แสดงให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับที่ (สิริณี บรรจง, 2553) ได้กล่าวถึง

ทักษะการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นความสามารถในการแสวงหาความรู้ และเลือกใช้แหล่งข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับที่ต้องการ สามารถประมวลและสรุปความรู้ได้ด้วยตนเองตามกรอบการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเอง จากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างศึกษา

2. ทักษะด้านการแสดงออก พบว่า นักศึกษามีทักษะด้านการแสดงออกอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ โดยการแสดงบทบาทสมมติเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมได้ด้วยตนเองมากที่สุดเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การแสดงบทบาทสมมติสามารถพัฒนาความสนใจของผู้เรียน ในบทเรียนและนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและมีทักษะการแสดงออกอย่างอิสระและเหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับที่ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้บทบาทสมมติว่า หมายถึง วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็น ผู้สอนจะใช้การแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิดและพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้งและรู้จักปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า นักศึกษามีทักษะด้านการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกข้อ โดยการแสดงบทบาทสมมติทำให้ความสำเร็จของกลุ่มเกิดขึ้นเพราะสมาชิกทุกคนในกลุ่มได้มีส่วนร่วมในความสำเร็จนั้น มากที่สุดเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การแสดงบทบาทสมมติช่วยให้นักศึกษาได้ทำงานเป็นทีมและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และการแสดงบทบาทสมมติเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่ ทิศนา แฉมมณี (2552) ได้กล่าวไว้ว่า วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การเอาใจเขามาใส่ใจเราเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเอง และผู้อื่น หรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมติที่ตนแสดง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาทักษะทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติมีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งทักษะในด้านความคิด ทักษะด้านการแสดงออก และทักษะด้านการทำงานเป็นทีม

2. ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปพัฒนากับการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักศึกษา

2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา กับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่มีประสิทธิภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สิริมณี บรรจง. (2553). **การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาโดยใช้วิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ**.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.